

Jim Dongjin

(Emlékezés egy orvosra)

Kopár hegy

Akkor történt, amikor Mandzsúriába utaztam, hogy egy évig tanulmányozzam az ottani szokásokat, és kutatást végezzek az ott élők között kitört sajátos betegségről, melyet még nem keresztelt el a civilizáció. Ellátogattam a legtávolabbi kis településre is. Amit itt most leírok az az egyik kis faluban - nevezzük XX-cson-nak (falu) - történet, mely megközelítőleg húsz házból állt, lakosai koreai földművelők. Névtelen falucska a kiterjedt és kietlen mandzsúriai sivatag közepén, környékén senki sem látott egy hegyet sem.

Amikor öszvéren lovagolva, egy mongol szolgálival, faluról falura utazva, elértem a XX-cson-t, elmúlt az ős és az északi országok kegyetlen tele érkezett el Mandzsúriába.

Habár Mandzsúriában mindenütt laktak koreaiak, nagy öröm volt számomra olyan helyre látogatni, ahol a lakosság kizárólag koreai, ami ebben az országrészben ritka. Habár ők mandzsúriai tulajdonosok földművelői voltak, viszonylag udvariasak és tiszteltudók. A felnőttek legtöbbször megtanulta a Mii-betűk alapjait. (kínai költemény, amely ezer kínai fogalomírásból áll és könyv alakban tanították, mint a kínai fogalomírás ábcéjét)

A megközelítőleg egy éves unalmas mandzsúriai bolyongás után nagy öröm volt megérkezni ebbe a kényelmes faluba, még akkor is, ha idegenek laktak volna - de ők a honfitársaim voltak!

Tíz napot töltöttem itt, semmi különöset sem téve, azon kívül, hogy naponta más-más családot látogattam meg és elcsevegttem velük, élveztem szívem örömét, amiben már régen nem volt részem.

Itt találkoztam egy férfival, akit Dzsong Ik-ho-nak neveztek és a gúnyneve Sark (hiúz) volt. XX-cson-ban senki sem tudta, hogy ez a férfi honnan jött. A kiejtése szerint Gjong-gi vidékéről származik. De amikor gyorsan beszélt, a Jong-nam vidék kiejtését használta, és amikor veszekedett, akcentusa észak-nyugati volt. Ennek alapján még sejteni sem lehetett a szülőhelyét. Ismert néhány japán és kínai betűt is, természetesen eléggé folyékonyan beszélt kínaiul és egy kicsi oroszul is. Nyilvánvaló volt, hogy sok tapasztalatra tett szert, de itt senki sem ismerte pontosan a múltját. Azt mondják, hogy az én megérkezésem előtt körülbelül egy évvel, váratlanul érkezett a faluba, üres kézzel, úgy, mintha a szomszédját jött volna látogatni.

Arca patkányszerű volt, éles fogakkal, szemei mindig ravaszul és kegyetlenül néztek. Orra csapott, haja hosszú. Apró termetű, élénk mozgású volt. Kora huszonöt és negyven közötti lehetett. Teste és arca utálatos benyomást kelt, annyira, hogy az ember nem szívesen megy a közelébe. Azt mondják, hogy naponta képes versenyt veszekedni, a másikat piszkálni, zsebkését használni, és a nőket megtámadni.

Nemcsak a külseje nem volt tetszetős, hanem a viselkedése is visszataszító volt. A faluban mindenki került, senki sem látta szívesen. Nem volt saját háza, de ha valamelyik házban szállást kért, a gazda rögtön helyet készített neki, és ő maga egyetlen szó nélkül ment a másik szobába, hogy a nem kívánatos vendéget kikerülje. Másnap, amikor elég sokáig aludt, lassan felkelt, mintha otthon lenne, és kérte a reggelit. Miután kényelmesen azt megette, egyetlen köszönő szó nélkül távozott.

Ha valaki nem tett eleget követelésének, ezt úgy fogta fel, mint veszekedésre való okot, és ha küzdeni akart, biztosan használta a zsebkését.

Ik-ho megérkezése után a falu leányai és a fiatal nők féltek kimenni a házakból. Aki felelőtlenül mégis az utcára merészkedtek, számíthattak a durva molesztálásra.

Sark (hiúz).

Senki sem tudta, ki adta neki a Sark (hiúz) gúnynevet, de a faluban régóta nem használták az eredeti nevét.

„Kinek a házában aludt Sark?”

„Gim házánál.”

„Nem volt semmilyen zavar?”

„Szerencsére nem.”

Amikor az emberek reggel felkeltek, a szokásos köszönés helyett Sark hollétéről érdeklődtek egymástól.

Sark hasonlított egy nagy, rákos daganathoz a falu testében. Ezért néhány erős ifjúnak ott kellett maradni a faluban, hogy megvédjék a nőket, így hiányzott dolgos kezük a földművelésnél. Sark miatt a nők és a gyermekek nem tudtak biztonságosan az utcára menni, hogy felfrissüljenek a fullasztó meleg estéken. Miatta néhányan álmatlanul töltötték az éjszakát, hogy őrizték a tyúkólakat és a disznóólakat.

Egy alkalommal a falu öregjei és fiataljai összejöttek, hogy megvitassák, miként űzék el Sark-ot a faluból. Az elképzelésekkel mindenki egyetértett, de senki sem bátorkodott megtenni.

„Csom-dzsi, kezd te, és én leszek a felelős a következő dolgokért.”

„Ne zavarjanak a következmények testvér, mondd ki az első szót.”

A tervvel mindannyian egyetértettek, de senki sem mert tenni érte, Sark magabiztosan tovább zaklatta a falut.

„A balga sógornőtök még nem főzte meg a reggelit?”

„A hülye unokátok még nem készítette el az ágyamat?” Úgy tett, mintha az egész falu a rokona lett volna, így járt házról házra a tetszése szerint. Ha valaki meghalt, ahelyett, hogy részvétet nyilvánítottak volna, ezt mondták: „Ha Sark is meghalna...”

Ha valaki megbetegedett: „Ördög! Ez a szörnyű betegség menjen Sark-hoz.”

A rákkal, Sark-kai senki sem rokonszenvezett, senki sem szerette.

Olyan ember volt, aki már régen lemondott mások bármilyen rokonszenvéről vagy szeretetéről. Számára teljesen közömbös volt, hogyan vélekednek róla. Ha előtte hangzott el bántó megjegyzés, azt úgy fogta fel, mint vérontásra való okot, de a háta mögötti szóbeszéd nem érdekelte.

„Hm!”

Ennyi volt a nagy filozófiája, amikor arccal a világ felé fordult. Gyakran ment mandzsúriai fogadásokra a szomszéd faluba. Időről időre megverve, vérrel borítva jött vissza, de soha nem panaszkodott. Ha panaszkodott volna is, senki sem hallgatja meg. Amikor szörnyen elcsépezték, sebeinek egy-két napos mosogatása után a forrásban, sántikálva újra nagy nyugalommal megjelent.

Egy nappal azelőtt, hogy elhagyta volna a falut, az egyik öregember, akit Song Csom-dzsi-nek hívtak, megrakta az öszvér hátát az idejű terméssel, és így ment a mandzsúriai tulajdonoshoz. Amikor visszaért, olyan volt, mint egy hulla. Azért verték meg, mert a terménye nem volt eléggé jó. Az öszvér hátához kötötten vánszorgott meggörnyedve, alig sikerült visszatérnie a faluba. Akkor halt meg, amikor elszörnyedt rokonai levették a testét az öszvérről. Összecsődült az egész falu.

„Bosszuljuk meg!”

A falu összes fiatalja izgalomba jött Song Csom-dzsi természetellenes halála miatt. Úgy tűnt, hogy valaki az egyik pillanatban megmoccant. De ez volt minden. Nem volt senki, aki bátran kiállt volna. Ha mégis akadt volna valaki, lehet, hogy mindannyian együtt futnak a gazdához. De senki nem merte megtenni. Mindenki csak a mellette lévőre nézett.

Toporzékoltak. Üvöltöztek. Panaszkodtak az üldözött nép szenvedése miatt, erről beszéltek. De többet nem tettek. Mivel féltek, hogy elveszítik megélhetésüket, ha szembeállnak a gazdával, senkinek sem volt bátorsága elindulni. Foglalkozásomnál fogva kötelességem volt megvizsgálni Song Csom-dzsi testét. A szemle végeztével az úton találkoztam Sark-kai. Lenéztem rá, ő pedig felnézett reám.

Nyomorult ember! Emberi pióca! Értéktelen gazember! Rizskukac! Élősködő!
Megszólítottam.

„Tudod-e, hogy Song Csom-dzsi meghalt?”

Ettől Sark arca hirtelen megnyúlt. Már indultam, amikor észrevettem kemény tekintetét, ami csak úgy villámlott.

Ezen az éjszakán nem tudtam aludni, az üldözött nép szívtépő állapotára gondoltam, akik több mint ezer kilométerre voltak a szülőföldjüktől, amit elhagytak. Nem tudtam visszatartani a könnyeimet, népünkre gondolva, aki sehová sem tud panaszával fordulni.

Eljött a következő reggel.

Egy férfi ébresztő szavára keltem fel. Azt mondta, Sark vérrel borítva, holtan fekszik a falun kívül. A Sark szóra összevontam a szemöldökömet. De a doktornak kötelessége van, összepakoltam és arra a helyre futottam, ahol a férfi feküdt. Néhányan, akik Song Csom-dzsi-t gyűltek össze gyászolni, követtek.

Láttam, hogy Sark a mező barázdái között, gerinctörötten feküdt, mint aki futott. Még meleg volt.

„Ik-ho! Ik-ho!”

De nem nyerte vissza a tudatát. Minden lehetőt elkövettem, hogy életet leheljek bele. Kezei és lábai szörnyen görcsbe voltak rándulva. Végre felnyitotta a szemét.

„Ik-ho! Hallasz?”

Hosszan nézte az arcomat. Pupillái mozogtak. Látszólag felmérte a helyzetet

„Doktor! Elmentem.”

„Hová?”

„Ahhoz a fattyúhoz, a vérszomjas gazda házához.”

Micsoda? Erősen becsuktam könnyező szememet. Keményen elkaptam a már hűlő kezét. Rövid csend következett. Szörnyű vonaglásba kezdett. Ez már a halál jele volt. Alig hallhatóan újra megszólalt.

„Doktor!”

„Igen.”

„Látni akarom, látni akarom.”

„Mit?”

Megmozdította a száját. De egyetlen szó sem hagyta el. Látni lehetett, hogy túl gyenge. Rövid idő múltán még egyszer szóra nyitotta a száját.

„Mit?”

„Látni akarom a kopár hegyeket és a fehér ruhákat.”

Ó! Halála pillanatában a gondolatai egy másik ház és népe felé vitték. Kinyitottam a szememet, amit addig behúnyva tartottam. Ebben a pillanatban Sark szeme villámolva nyílt fel. Megpróbálta a kezét felemelni, de az el volt törve, nem volt benne erő.

Összeszedte az utolsó erejét is és megszólalt.

„Doktor.”

„Igen.”

„Az... az a...”

„Mi?”

„Ott, azok a kopár hegyek és fehér ruhák, - doktor, mi az?”

„Doktor, légy szíves énekeld el nekem a himnuszt. Az utolsó kívánságom... a himnuszt, kérlek.”

„Dong-hae (Keleti tenger) vizéig, és a Beak-du hegy csúcsa kiszárad és elhasználódik...”

Bólintottam és kinyitottam a szememet. Megszólaltam. A nemzeti himnuszt megszólalt. Nyugodtam énekeltem.

„Dong-hae vizéig, és a Beak-du hegy csúcsa...”

Ünnepélyesen hangzott fel a kórus az én számból és a mögöttem állókéből:

„Hibiszkusszal feldíszítve és háromezer Li (mérőföld), hegyek és folyók kedves országa...”

A kiterjedt mandzsúriai sivatag egyik sarkában hangzott fel az ünnepélyes kórus, gyászolva a rizskukac, Ik-ho halálát, aki apránként felmagasodott és felségessé vált. Miközben Ik-ho teste lassan kihűlt.

A koreai szerző írását eszperantóból fordította: Szabadi Tibor

Dús László: Hosszú méla les - részlet